

PROTOKOLL / PÖYTÄKIRJA

Finsk–norsk reingjerdekommissjon / *Suomalais-norjalainen poroaitakomissio*

Tid / Aika	11.–12.4.2018
Sted / Paikka	Karasjok, Scandic hotell / <i>Kaarasjoen Scandic-hotelli</i>
Kommisjonsmedlemmer til stede / Läsnä olleet komission jäsenet	Morten Floor, Landbruks- og matdepartementet <i>(Norjan maatalous- ja elintarvikeministeriö)</i> Johan I. Hætta, Landbruksdirektoratet <i>(Norjan maatalouden keskusvirasto)</i> Katarina Påve Gaup, Norske reindriftssamers landsforbund <i>(Norjan poroelinkeinoa harjoittavien saamelaisten valtakunnallinen liitto)</i> Hannu Linjakumpu, yksikön päällikkö, Lapin ELY-keskus <i>(Enhetschef, Lapplands NMT-central*)</i> Leo Kortesalmi, rikoskomisario, Lapin poliisilaitos <i>(Kriminalkommisarie, Polisnrättningen i Lappland*)</i>
Sekretariat / sihteeri	Norsk sekretær / Norjan sihteeri Per Johnny Sara, Landbruksdirektoratet <i>(Norjan maatalouden keskusvirasto)</i> Finsk sekretær / Suomen sihteeri Kari Henttunen, Paliskuntain yhdistys <i>(Reinbeitedistriktenes forening)</i>
Øvrige deltakere/ Muut osallistujat	Ingolf Balto, Fylkesmannen i Finnmark <i>(Finmarkun lääninhallitus)</i> Bjørnar S. Hågensen, Landbruksdirektoratet <i>(Norjan maatalouden keskusvirasto)</i> Marja Anttonen, Paliskuntain yhdistys <i>(Reinbeitedistriktenes forening)</i>
Tolker / tulkit	Taina Aellig Kristiina Antinjuntti

*Oversetterens anmerkning: De finske organisasjonene og myndighetene er omtalt med det offisielle svenske navnet, dersom et slikt finnes.

Sak 1/18 Åpning av møtet/ Kokouksen avaus

Ordstyrer Morten Floor åpner møtet og ønsker deltakerne velkommen til møtet i Karasjok.

Puheenjohtaja Morten Floor avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleiksi Kaarasjoelle kokoukseen.

2/18 Godkjenning av dagsorden / Asialistan hyväksyminen

Vedtak / Päätös

Dagsorden ble godkjent uten merknader.

Asialista hyväksyttiin huomautuksitta.

3/18 Godkjenning og signering av tidligere protokoller fra Tromsø, Enontekiö, Rovaniemi / Tromssassa, Enontekiössä ja Rovaniemellä pidettyjen kokousten pöytäkirjojen hyväksyminen ja allekirjoittaminen

Kommisjonen undertegnet protokollene fra møtet i Hetta og fra Rovaniemi.

Komissio allekirjoitti Enontekiön Hetassa ja Rovaniemellä pidettyjen kokousten pöytäkirjat.

Vedtak / Päätös

Protokollen fra Tromsø oversettes til norsk før protokollen undertegnes i forbindelse med kommisjonens møte i juni.

Tromssan kokouksen pöytäkirja käännetään norjaksi ennen sen allekirjoittamista komission kesäkuun kokouksen yhteydessä.

4/18 Statusrapportering i forhold til oppføring av nye konvensjonsgjerder / Tilannekatsaus rakennettavista uusista poroaidoista

Vedtak / Päätös

Finland følger fastsatt plan for oppføring av gjerdet fra Angeli til gamle Karigasniemi. Materialer er kjøpt inn for oppføring av deler av gjerdestrekningen. Finland starter oppføring i de områder hvor det er uproblematisk å føre opp gjerde i henhold til gitte føringer i konvensjonen. De områder hvor det bl.a. ut fra grunneierforhold og topografiske forhold er mer problematisk, drøftes løsninger for disse strekningene nærmere under kommisjonens befaringen i juni.

I forbindelse med iverksetting av konvensjonen ble den finske reindriftsloven endret. I henhold til paragraf 39a skal alle grensegjerder registreres i eiendomsregisteret. Dette vil kreve at inngåtte avtaler med grunneierne må reforhandles. Dette vil igjen kunne medføre at planlagt oppføring i 2018 kan bli noe forsinket.

Norge tar sikte på å gjennomføre gjerdebyggingen innen fristen 01. januar 2022 slik konvensjonen forutsetter. Det ble orientert om den planlagte prosessen og tidsløpet for arbeidet. Oppføringen fra gamle Karigasniemi til Levajok er inndelt i fire etapper. Planlagt strekning for oppføring i 2018 ble befart den 11. april.

Angelista Vanhaan Karigasniemeen rakennettavan aidan osalta Suomi noudattaa vahvistettua suunnitelmaa. Tarvikkeet on hankittu aidan rakentamiseksi aitaosuuden tietyille osille. Suomi aloittaa rakentamisen niillä osuuksilla, joilla aidan rakentaminen on sopimuksessa annettujen linjausten nojalla ongelmatonta. Niiden osuuksien ratkaisusta, joilla esimerkiksi maanomistussuhteet tai maantieteelliset olosuhteet ovat hankalammat, keskustellaan tarkemmin kesäkuun katselmuksen yhteydessä.

Sopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä muutettiin Suomen poronhoitolakia. Lain 39 a §:n mukaan kaikki rajalle rakennettavat esteaidat on merkittävä kiinteistörekisteriin. Tämä edellyttää, että maanomistajien kanssa tehdyt sopimukset on neuvoteltava uudelleen. Tästä puolestaan seuraa, että vuodelle 2018 suunnitellut rakennushankkeet saattavat myöhästyä jonkin verran.

Norjan tavoitteena on toteuttaa aitojen rakentamisen valtiosopimuksen edellyttämään aikarajaan 1.1.2022 mennessä. Prosessisuunnitelmista ja työn etenemisaikataulusta tiedotettiin. Aidan rakentaminen Vanhalta Karigasniemeltä Levajoelle on jaettu neljään jaksoon. Vuonna 2018 rakennettavaksi suunniteltu osuus katselmoitiin 11. huhtikuuta.

Vedtak / Päätös

Med bakgrunn i befaringen vedtok Reingjerdekommissjonen følgende:

Kryssing av Anarjohka:

Den norske delegasjonen legger frem ett notat til møtet i juni om forslag til tre mulige løsninger på krysninger av elven Anarjohka. I notatet fremkommer fordeler og ulemper med de ulike løsningsalternativene. Frist for å oversende notatet er månedsskiftet mai/juni.

Kryssing av Karasjohka og hovedferdselsvei mellom Finland og Norge:

Den norske delegasjonen utarbeider et notat til høstmøtet som viser den norske delegasjonens forslag til løsning. Den finske delegasjonen tar møter med finske reineiere for å avklare om fravær av gjerde over elva skaper problemer for finske reineiere. Den norske delegasjonen oversender notatet i god tid før høstmøtet.

Teknisk spesifikasjon for oppføring av gjerder:

Til møte i juni diskuteres den tekniske spesifikasjon for oppføring av konvensjonsgjerder, og forhold som kan godtgjøre at man avviker omforent spesifikasjon.

Katselmuksen perusteella poroaitakomissio päätti seuraavaa:

Inarinjoen ylittävä osuus

Norjan valtuuskunta esittää kesäkuun kokouksessa muistion, jossa esitetään kolme ratkaisuehdotusta Inarinjoen ylittämiseksi. Muistiossa esitellään eri ratkaisuvaihtoehtojen edut ja hyödyt. Muistio tulee toimittaa vastapuolelle touko-kesäkuun vaihteessa.

Kaarasjoen ja Suomen ja Norjan välisen päätien ylittäminen

Norjan valtuuskunta laatii syksyn kokoukseen muistion, jossa se kuvaa Norjan valtuuskunnan ratkaisuehdotuksen. Suomen valtuuskunta tapaa Suomen poronomistajia selvittääkseen, aiheuttaako esteaidan puuttuminen joelta ongelmia Suomen poromiehille. Norjan valtuuskunta toimittaa muistion vastapuolelle hyvissä ajoin ennen syksyn kokousta.

Esteaitojen rakentamisen tekniset vaatimukset

Kesäkuun kokouksessa keskustellaan sopimuksen edellyttämien esteaitojen teknisistä vaatimuksista sekä seikoista, joiden vuoksi yhteisesti sovitusta teknisistä vaatimuksista voi poiketa.

5/18 Vedlikeholdsrapportering / Kunnossapitoraportti

- a.** Hva er gjennomført av vedlikehold siden siste møtet / Mitä kunnossapitotöitä on tehty edellisen kokouksen jälkeen.
- b.** Prioritert vedlikehold kommende sesong / Priorisoinnit tulevan kauden kunnossapidossa.
- c.** Rapportering om behov for særskilte tiltak / Raportoidaan tarpeista ryhtyä erityistoimiin.

Fra finsk og norsk side ble det orientert om det vedlikeholdet som var gjennomført siden siste møtet, samt hvilke områder som skal prioriteres kommende sesong. Hverken Finland eller Norge rapporterte om behov for særskilte tiltak for kommende sesong.

Sekä Suomi että Norja tiedottivat edellisen kokouksen jälkeen suoritetuista kunnossapitotoimista sekä siitä, mitkä alueet priorisoitaisiin tulevalla kaudella. Kumpikaan maa ei ilmoittanut, että tulevalla kaudella olisi tarvetta erityistoimenpiteisiin.

Vedtak / Päätös

Reingjerdekommisjonen tok rapporteringen fra begge land til etterretning. Kommisjonen er enig om at det er avgjørende viktig at når mangler på gjerdet blir meldt inn så skal punktet være GPS registrert. Videre må begge delegasjonene anmode reineierne at om det oppdages feil på gjerdet så må reineierne på best mulig måte sikre at gjerdet fungerer fram til myndighetene får reparert gjerdet.

Poroaitakomissio merkitsi molempien maiden raportit tiedoksi. Komissio on yksimielinen siitä, että aidan puutteista ilmoitettaessa niiden GPS-paikannus

on ratkaisevan tärkeää. Lisäksi molempien valtuuskuntien tulee kehottaa poronomistajia parhaalla mahdollisella tavalla varmistamaan, että puutteellisiksi havaittu aita täyttää tarkoituksensa kunnes viranomaiset saavat aidan korjattua.

6/18 Grensekryssinger vinteren 2017/2018 / Rajanylitykset talvella 2017-2018

- En melding sommeren 2017, finsk rein hadde krysset til Norge ved Nuorgam.
- Finland har ikke mottatt noen erstatningskrav i forbindelse med grensekryssingen.
- Finland har fått en orientering fra Norge i januar 2018 om at det har forekommet grensekryssing av finsk rein i reinbeitedistrikt 30A ved Buvsasvarri i Kautokeino kommune.
- Finske myndigheter har ikke iverksatt oppfølging av saken ettersom orienteringen kom i etterkant av at reinen har blitt drevet tilbake til Finland.
- Finske myndigheter er orientert av finske reineiere om at det er krysset flere finske rein over til norsk side i Pasvik. Norske myndigheter er i ferd med å kartlegge omstendighetene rundt denne grensekryssingen.

- *Kesällä 2017 yksi ilmoitus suomalaisista poroista, jotka olivat ylittäneet rajan Nuorgamin kohdalta Norjan puolelle.*
- *Suomelle ei ole tullut rajanylityksen johdosta korvauspyyntöä.*
- *Norja ilmoitti Suomelle tammikuussa 2018, että suomalaisia poroja oli tullut rajan yli 30 A -paliskunnan alueella Buvsasvarrissa Kautokeinin kunnassa.*
- *Suomen viranomaiset eivät ole ryhtyneet selvittämään asiaa, koska ilmoitus tuli sen jälkeen, kun poro oli toimitettu takaisin Suomeen.*
- *Suomalaiset poronomistajat ovat ilmoittaneet Suomen viranomaisille, että useita suomalaisporoja on mennyt rajan yli Norjaan Paatsjoella.*
- *Norjan viranomaiset kartoittavat tämän ylityksen tapahtumia.*

Vedtak / Päättös

Reingjerdekommissjonen tok orienteringen til etterretning.

Poroaitakomissio merkitsi edellä kuvatun tiedoksi.

7/18 Kort orientering om aktuelle nyheter fra Norge og Finland, herunder statusrapport knyttet til CWD / Norja ja Suomi kertovat lyhyesti ajankohtaisista asioista, mm. näivetystautia (CWD) koskevasta tilanteesta

Orientering fra Finland:

- I Finland kom det melding 08.03.18 om at det blitt funnet smitte av CWD på en 15 år gammel elg. Elgen som ble funnet var ikke innenfor ett reinbeiteområde. Sykdommen på denne elgen er ikke samme typen CWD som er blitt påvist på villrein i Norafjella.
- Finland har iverksatt tiltak ved å ta prøver av rein i forbindelse med CWD.

- Finland har innført forbud mot eksport av rein.
- Det ble også orientert om arbeidet med nye erstatningsregler for skader på innmark forårsaket av rein, samt erstatningsreglene for tap av rein til rovvilt.

Orientering fra Norge:

- Ny næringsavtale inngått mellom staten og reinbeitenæringen ved Nrl.
- Tiltak for å styrke kriseberedskapen i reindriften, samt HMS tiltak i reindriften er særlig prioritert sammen med de direkte tilskuddsordningene til reineier.
- Arbeides aktivt med å redusere smittefaren av CWD. Hele villreinstammen på Norefjella sone 1 er blant annet skutt ut.
- Norge har tatt totalt 41 000 prøver av hjortevilt og tamrein.
- Er påvist totalt 18 tilfeller av CWD, herunder 14 på villrein i Nordfjella, 3 på elg og 1 på hjort.
- Tamreinlagene som grenser til Norefjella har også iverksatt tiltak ved at de bl.a. har slaktet ned gamle bukker.

Suomen raportti:

- *Suomessa saatiin 8. 3.18 ilmoitus, että näivetystautitartunta (CWD) oli todettu 15-vuotiaassa hirvessä. Hirven löytymispaikka ei ollut paliskunnan alueella. Kyseisen hirven CWD ei ole samaa tyyppiä, jota on todettu Nordfjellan tunturipeuroissa.*
- *Suomi on ryhtynyt toimenpiteisiin ja ottaa näytteitä poroista näivetystaudin toteamiseksi.*
- *Suomi on kieltänyt poronlihan viennin.*
- *Suomi raportoi myös työstä, joka liittyy porojen viljelymaille aiheuttamien vahinkojen ja petoeläinten aiheuttamien poronmenetysten uusiin korvaussääntöihin*

Norjan raportti:

- *Valtio ja Norjan poronhoitoa harjoittavien saamelaisten valtakunnallinen yhdistys (NRL) ovat solmineet uuden elinkeinosopimuksen.*
- *Poronhoitoelinkeinon kriisivalmiuden parantamiseksi on ryhdytty toimenpiteisiin, samoin poroelinkeinon työturvallisuus-, työympäristö- ja työsuojelutoimenpiteet ovat erityisen priorisoituja poronomistajille suunnattujen suorien tukiohjelmien rinnalla.*
- *Näivetystaudin tartuntavaaran vähentämiseksi tehdään aktiivisesti työtä. Nordfjellan 1-alueen koko tunturipeurakanta on lopetettu ampumalla.*
- *Norjassa on otettu kaikkiaan 41 000 CWD-näytettä villeistä hirvieläimistä ja kesyporoista.*
- *CWD-tapauksia on todettu 18, näistä 14 oli Nordfjellan alueelta, kolme hirvessä ja yksi saksanhirvessä.*
- *Nordfjellaan rajautuvat kesyporoyhdistykset ovat myös ryhtyneet toimiin muun muassa lopettamalla vanhoja urosporoja.*

Vedtak / Päättös

Reingjerdekommissjonen tok orienteringen fra begge land til etterretning.

Poroaitakomissio merkitsi molempien maiden raportit tiedoksi.

8/18 Reingjerde ved Harremahcok / Poroaita Harremahcokin kohdalla

Fylkesmannen i Finnmark v/Ingolf Balto orienterte om innspill fra fra reinbeitedistriktene 7 og 9.

Ingolf Balto Finmarkun lääninhallituksesta raportoi paliskuntien 7 ja 9 tekemistä aloitteista.

Vedtak / Päättös

Reingjerdekommissjonen er positiv til Finlands forslag om oppføring av reingjerde ved Harremahcok.

Poroaitakomissio suhtautuu myönteisesti Suomen ehdotukseen poroaidan rakentamisesta Harremahcokiin.

9/18 Orientering fra sekretariatene om felles kartdatabase / Sihteeristöt kertovat yhteisestä karttatietokannasta

- Sekretariatene har arbeidet sammen og sett på ulike løsninger til opprettelse av en mulig felles kartdatabase.
- Sekretariatene foreslår at man benytter den norske løsningen «kilden» til en felles kartdatabase på bakgrunn av at man har mer erfaring i bruk av dette systemet enn Finland har i sine nye opprettede systemer.
- Tilretteleggingskostnader hos NIBIO: 4 ukesverk pr. system utgjør kr. 320 000 (32 000 EUR)
- Drifts- og vedlikeholdskostnader pr. år mellom kr. 10000 – 20000 (1000-2000 EUR).
- Datastruktur og dataforvaltning må detaljeres.
- Nibio har varslet at de har kapasitet til å starte arbeidet i fjerde kvartal 2018 hvis de får tildelt oppdraget før sommeren 2018.
- Er muligheter og videreutvikle konseptet med flere steg, ved å ta i bruk håndholdte løsninger android/IOS i felt.

- *Sihteeristöt ovat yhteistyössä tarkastelleet erilaisia mahdollisuuksia yhteisen paikkatietokannan perustamiseksi.*
- *Sihteeristöt ehdottavat, että käytetään norjalaista Kilden-nimistä ratkaisua yhteisen paikkatietokannan keräämiseen sillä perusteella, että norjalaisilla on enemmän käyttäjäkokemusta ohjelman käytöstä kuin suomalaisilla omista, vastaperustetuista järjestelmistään.*
- *NIBIO:n perustamiskustannukset: 4 työviikkoa järjestelmää kohden on yhteensä 320 000 kr. (32 000 EUR)*
- *Ylläpito- ja käyttökustannukset vuodessa noin 10000–20000 kr. (1000–2000 EUR).*
- *Tietokannan rakenne ja hallinnointi on kuvattava yksityiskohtaisesti.*

- *NIBIO on ilmoittanut, että he pystyvät aloittamaan työn vuoden 2018 viimeisellä vuosineljänneksellä, jos työ tilataan heiltä ennen vuoden 2018 kesää.*
- *Ratkaisua voidaan kehittää useassa vaiheessa ottamalla käyttöön android ja/tai IOS-mobiilijärjestelmät kentällä.*

Vedtak / Päättös

Reingjerdekommissjonen tok orienteringen fra sekretariatene til etterretning. Fram mot møtet i juni arbeider sekretariatene videre med å få avklart en mer detaljert kostnadsoverslag over investerings- og driftskostnadene. Videre avklaring i forhold til eierskapet av datasettene, samt hvilke data som skal inngå i løsningen.

Poroaitakomissio merkitsi sihteeristöjen raportin tiedoksi. Sihteeristöt jatkavat työskentelyään ja laativat kesäkuun kokoukseen mennessä tarkemman kustannusarvion sijoitus- ja ylläpitokustannuksista. Lisäksi on selvitettävä tietojen omistussuhteet sekä se, mitä tietoja ratkaisuun sisällytetään.

10/18 Status hytteprosjekt Mikonoja / Mikonojan mökkihankkeen tilannekatsaus

- All nødvendig materiale er innkjøpt
- Det foregår ett arbeid med innhenting av nødvendige tillatelser.
- Oppføringen iverksettes når det overnevnte er på plass.
- *Kaikki tarvikkeet on hankittu*
- *Tarvittavien lupien hankinta on käynnissä.*
- *Rakentaminen aloitetaan, kun luvat on saatu.*

Vedtak / Päättös

Reingjerdeommissjonen tok saken til orientering.

Poroaitakomissio merkitsi asian tiedoksi.

11/18 Prosess for oppfølging av reingjerdekonvensjonen artikkel 22 siste ledd – Andre gjerder som knyttes til konvensjonsgjerdet / Menettely Poroaitasopimuksen 22 artiklan viimeisen momentin seurannasta – Muut sopimusaitaan kytketyt aidat.

I henhold til konvensjonen artikkel 22 siste ledd skal gjerder som tilknyttes konvensjonsgjerdet godkjennes av kommissjonen.

Sopimuksen 22 artiklan viimeisen kappaleen nojalla sopimusaitaan liitettyjen aitojen rakentamiseen on saatava komission hyväksyntä.

Vedtak / päätös

Den norske delegasjonen utarbeider et problemnotat over tilknytningsgjerder til konvensjonsgjerdet. Vedlagt notatet utarbeides et kart som viser dagens tilknytningsgjerder. Notatet oversendes i forkant av høstmøtet.

Norjan valtuuskunta laatii muistion sopimuaitoihin kytkettyihin aitoihin liittyivistä ongelmista. Muistion liitteeksi laaditaan kartta, josta käy ilmi nykyiset kytketyt aidat. Muistio lähetetään Suomen valtuuskunnalle ennen syksyn kokousta.

12/18 Eventuelt / Muut asiat

Ingen saker under eventuelt.

Ei muita asioita.

13/18 Avtale om resterende kommisjonsmøter 2018 / Sovitaan jäljellä olevista komission kokouksista vuonna 2018

Vedtak / Päätös

- Møtet som er avtalt 13.06 - 14.06.18 flyttes til 18.06 - 19.06.18
- Befaringen gjennomføres på dag 1.
- Utgangspunkt for møtet er Karasjok.
- Høstmøtet avholdes 13.11 – 14.11.18 (reservedato 27.11-28.11.18)

- Kokous, joka oli sovittu pidettäväksi 13.6.–14.6.18, siirretään ajankohtaan 18.6. - 19.6.18
- Katselmus toteutetaan 1. päivänä
- Kokouspaikka ja katselmukselle lähtöpaikka on Kaarasjoki.
- Syksyn kokous pidetään 13.11.–14.11.18 (varalla: 27.11.-28.11.18)

14/18 Avslutning av møtet med godkjenning og signering av protokoll / Kokouksen päättäminen, pöytäkirjan hyväksyminen ja allekirjoittaminen

Vedtak / Päätös

Protokollen signeres på juni møtet.

Pöytäkirja allekirjoitetaan kesäkuun kokouksessa.

Morten Floor

Hannu Linjakumpu

Johan Ingvald Hætta

Leo Kortesalmi

Katarina Påve Gaup